

حكومتى ھەرىمى كوردستان
وھزارەتى خويندىنى بالا و تويژينهوهى زانستى
زانكۆى سەلاحەدىن_ كۆليژى ئاداب
بەشى كۆمەلناسى
قوناغى دووھم_ كۆرسى يەكەم

كۆمەلناسى ئاين كۆرسىبووك

د. دلشاد سىامەند

dilshad.sherawy@su.edu.krd

dilshad.seamend@yahoo.com

ئامانجەكان

ئامانجى ئەم كۆرسە برىتتە لە تىگەيشتتىكى فراوان بۇ كۆمەلناسى ئايىن و شوپىنەكەى لە زانستى كۆمەلناسىدا. لەم كۆرسەدا روانگەى كۆمەلناسى لەبارەى كۆمەلناسى ئايىن و ئايىن دەخريته پروو. ئەم كۆرسە گرنگى دەدەتە بەدەستەينانى تىگەيشتتىكى فراوانى لە بارەى ئايىن لە روانگەى ئەو زانا كۆمەلناسانەى جىدەستيان ديارە لە لىكۆلنەوہ لە ئايىن لە كۆمەلگادا. دواتر ھەولەدرىت پەيوەندى نيوان ھەريەكە لە سياسەت و كولتور بە ئايىنەوہ شىبىكرىتەوہ. ھەر لەم كۆرسەدا، پرۆسەى سكوڤلارىزم لە كۆمەلگا مۆديرنەكان دەخريته بەر باس و لە كۆتايى كۆرسەكەدا شىبىكرىتەوہ بۇ ئايىن دەكرىت لە كۆمەلگەى ھەريمى كوردستان.

میتۆدەكانى فيرکردن

پيشكەشكردى وانه لە ھۆلەكانى خويندن يەككە لە ريگا و ميتۆدەكانى ئەم كۆرسە، بە دريژايى ئەم بە گويزەى بابەت و بەرنامەى ئەم كۆرسە وانهكان پيشكەش دەكرين، سەرھەراى ئەمەش، نوسىنى ووتارى ئەكادىمى (رپورت) و ئامادەكارى بۇ نوسىن دەخريته بەرباس و قوتابى ھاندەدرىت كە فيرە نوسىنى ئەكادىمى ببى لە چوارچيۆھى ئەم لقە زانستىھى كۆمەلناسى.

ئەرکەكانى كۆرس

لەسەر قوتابى پيوستە ھەفتانە (۲) كاترئير ئامادەى وانه و سيمينارەكانى ناو پۆل بيت و پابەندى ئەرکەكانى وانهكە بيت بە دريژايى (۱۵) ھەفتە. دواتر پيوستە قوتابى يەككە لە ناوئيشانەكان بۇ نوسىنى ووتارى ئەكادىمى ھەلبزيرىت و لەماوہى ديارى كراو پيشكەش بكات. بەشداربوون لە تاقىكرىتەوہ و راھيئانەكانى دىكەى نيو پۆل، ئەرکى دىكەن لەسەر قوتابى كە دەبى ئەنجامى بدات و پابەندى ريوشوپىنەكان بيت.

كۆتايھاتنى ئەم كۆرسە

لە كۆتايى ئەم كۆرسە قوتابى تىگەيشتتىكى فراوان سەبارەت بە سۆسيۆلوجياى ئايىن پەيدادەكات و تواناى گفتوگۆى دەبىت لەبارەى ئەم بابەتە. قوتابى لە كۆتايى ئەم كۆرسەدا لە پەيوەندى ئايىن بە ھەريەكە لە سياسەت و كولتور لە كۆمەلگەدا ئاشنا دەبىت و بە ئاسانى خالى لىكچوو و جياوازيان لىكجودا دەكاتەوہ. لە كۆتايى ئەم كۆرسەدا پرۆسەى سيكۆلارىزم، يەككى دىكەيە لەو بابەتە گرنگانەى قوتابى بە باشى زانيارى لەبارەيەوہ پەيدا دەكات. شىبىكرىتەوہى بابەتى ئايىنەكان لە ھەريمى كوردستان بابەتتىكى دىكەيە كە قوتابى

دەتوانى زانىارى لەبارەو ھەبى و تىگەيشتنى فراوانبىت.

ناونيشانى بابەتەكانى ئەم كۆرسە

• ناساندنى سۆسيۆلۆجىيائى ئاين (ھەفتەى ۲،۱)

ـ پروانگەى كۆمەلناسان سەبارەت بە سۆسيۆلۆجىيائى ئاين

ـ ھەندىك پىناسە بۆ سۆسيۆلۆجىيائى ئاين

ـ ئەرك و فرمانى ئاين لە كۆمەلگەدا

• پروانگە و تيۆرەكانى كۆمەلناسى لە بارەى ئاين (ھەفتەى

(۴،۳

ـ نىمىل دوركھايىم

ـ ماكس قىبەر

• پەيوەندى نيوان ئاين و سياسەت (ھەفتەى ۶،۵)

ـ تىگەيشتن لە سياسەت

ـ پەيوەندى نيوان سياسەت و ئاين

ـ كاريگەرى ئاين لەسەر سياسەت و ئاراستەكردنى

• پەيوەندى نيوان ئاين و كولتور (ھەفتەى ۹،۸،۷)

ـ تىگەيشتن لە پەيوەندى نيوان ئاين و كولتور

ـ خالە لىكچووھەكانى نيوان ئاين و كولتور

ـ خالە جياوازەكانى نيوان ئاين و كولتور

• پرۆسەى سيكۆلارىزم (عەلمانىەت) (ھەفتەى ۱۲،۱۱،۱۰)

ـ تىگەيشتن لە پرۆسەى عەلمانىەت

ـ سەرھەلدانى عەلمانىەت

ـ عەلمانىەت لە كۆمەلگە مۆدىرنەكاندا

• ئاين لە ھەريىمى كوردستان (ھەفتەى ۱۵،۱۴،۱۳)

ـ تىگەيشتن لە ئاين لە ھەريىمى كوردستان

ـ پىكھاتەى ئاينەكان لە ھەريىمى كوردسان

ـ پۆلى ئاين لە كۆمەلگا و دامەزراوھەكانى ھەريىمى كوردستان

سەرچاوهكان

- Bonney, R. (2004). 'Reflections on the Differences Between Religion and Culture'. *Clinical Cornerstone*, 6(1). PP,220-280.
- Boodin, J.E.(1999). 'The function of religion'. *Religion*,2(1) 229-278.
- Bruce,S. and and Yearley,S. (2009). *The Sage Dictionary of Sociology*. London: SAGE Publications
- Cooley, P.M.(1991). 'The Tension between Religion and Culture'. *Buddhist-Christian Studies*, 11 (6), pp. 248-254.
- Ellwood, C.A.(1918). 'Religion and Social Control'. *The Scientific Monthly*, 7(4) ,pp. 335-348.
- Harrison,F. (1983). 'Relation of Ethical Culture to Religion and Philosophy'. *International journal of Ethics*, 12(8).336-356.
- Giddens, A.(2009). *Sociology 6th*. Cambridge: Polity Press.
- Tillich, P.(1946). 'Religion and secular Culture'. *The Journal of Religion*, 26(2),pp.79-86.
- Thorman, D.J.(1951). 'The Sociological Concept of Religion'. *The American Catholic Sociological Review*, 12(3), pp. 148-155.
- Williams, R.H.(1996). 'Religion as Political Resource: Culture or Ideology?' *Journal for the Scientific Study of Religion*, 35(4), pp. 368-390.
- Hackett, D.G. (1988) *Sociology of Religion and American Religious History: Retrospect and Prospect*, *Journal for the Scientific Study of Religion* 4,(17),pp. 461-474.
- Pemberton, P.L. (1960) *Sociology of religion: A fifty year Perspective*, *Journal of Bible and Religion*, 2, (28). pp. 238-244.
- Jarrett, W.H. (1974) *Sociology and the Religious Prophets: Is the New Wine Any Better?*, *Sociological Analysis*, 4(35) pp.233-239.
- Robertson, R. (1985). *Beyond The Sociology of Religion?*, *Sociological Analysis*, 4,(46).pp. 355-360
- Kokosalakis, N. (1985). *Legitimation Power and Religion in Modern Society*, *Sociological Analysis*, 4(46).pp. 367-376.
- Beckford, J.A. (1990). *The Sociology of Religion and Social Problems*, *Sociological Analysis*, 1(51). pp.1-14
- Williams, H.R.(1996). *Introduction: Sociology of Culture and Sociology of Religion*, *Sociology of Religion*, 1(57).pp. 1-5.
- Lemert, C. (1979). *Science, Religion and Secularization*, *The Sociological Quarterly*, 4(20).pp.445-461.
- BURDZIEJ, S.(2014). *Sociological and Theological Imagination in a Post-*

- secular Society, Polish Sociological Review, 1(186).pp.179-193.
- McGuire, M.B.(1993). Emerging Themes in U.S. Sociology of Religion, Archives de sciences sociales des religions, 83(38).pp.127-139.
 - Watts,S.(1952). The Social Significance Of Religion, The Australian Quarterly, 2(24).pp.63-68.
 - DOHERTY, J.F(1964). Sociology and Religion: Religious Maturity, Philippine Studies,4(12).pp.681-698.
 - DOHERTY, J.F.(1964). Sociology and the Study of Religion, Philippine Studies, 3(12).pp.473-493.
 - Flanagan, k.(2001). Reflexivity, Ethics and the Teaching of the Sociology of Religion, Sociology 1(35).pp.1-19.
 - Dillon, M.(2003). Handbook of the Sociology of Religion. Cambridge: Cambridge University Press